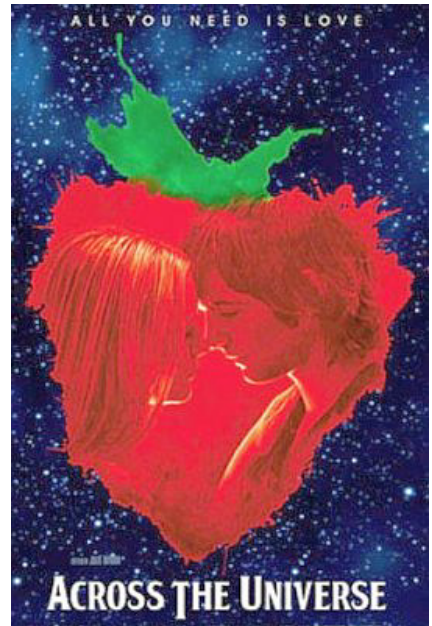


Across The Universe

Magical Mystery Tour Af Jes Nysten

I alle medier "fejres" 40-året for 1968. Fejres må sættes i citationstegn, for med tidens politiske og kulturelle vinde handler det mest om et langt rivegilde. Hvis man skal tro bl.a. Niels Krause Kjær og Henrik Dahl skyldes de problemer, vi bøvler med nu om stunder, i det store og hele den "forkælede" 60'er generation, men jeg vil tro, at d'herrer sagtens kan nynne med på et par Beatles-sange uden at få en dårlig 60'er smag i munden, for disse herlige sange er "evige" og ikke sovset ind i den tids dårligdomme. Eller hvordan er det egentlig?

I hvert fald har den sprælske og herligt fabulerende amerikanske instruktør Julie Taymor fået den glimrende idé at lave en musical-agtig film, hvor disse slidstærke sange bliver sat ind i den konkrete 60'er kontekst, hvor de er skabt. 33 af sangene binder den noget letbenede, men charmerende fortalte kærlighedshistorie sammen med alt, hvad det indebærer af ungdommelig uforstand, eksperimenter med diverse stoffer, generationsoprør og anti-krigs-protester, og - hvad der ofte glemmes i dagens udskældning - behørig selvkritik!



Fra første scene - hvor vi ser en ung mand, der sidder alene på en strand, og som pludselig vender sig mod kameraet og uden musikledsagelse begynder at synge indledningen til "Girl": "Is there anybody going to listen to my story, all about the girl who came to stay?" - er vi klar over, at noget usædvanligt er på vej, og vi tager med glæde med på hans Magical Mystery Tour.

Vi kommer med ham fra - jo da - Liverpools robuste arbejderkvarter til det sterile upper-class universitetsmiljø i USA og endelig til stoffernes og anti-krigs-bevægelsens New York. Han hedder Jude; pigen han fortæller om hedder Lucy; og sådan er filmen ud i alle krogene fyldt med Beatles; selv den afsluttende koncert, hvor Lucy og Jude genforenes, forgår som friluftskoncert på taget af et af New Yorks højhuse!

Tidsbilledet beriges desuden med et par herlige musikalske pasticher på både Janis Joplin og Jimmy Hendrix. Men det glemmes ikke på noget tidspunkt, at vi også befinder os i Vietnam-krigens mareridt. Som nævnt bæres historien af sangene, og de synges og spilles med en oprigtighed og indlevelse, så man virkelig fornemmer, hvor slidstærke sangene er, samtidig med at de får disse overraskende drejninger ved at blive sat ind i en helt konkret historie.

Et eksempel: Prudence er i filmen blevet til en lille forsagt lesbisk pige, der er forelsket i Janis Joplin-figuren Sadie, og i hendes udgave af "I want to hold your hand" bliver sangen hjertegribende tragisk, fordi den her bliver en sang om umulig kærlighed. På samme tid får "Dear Prudence" til gengæld en smuk forsonende tone, da hendes venner forsøger med sangen at få hende ud af det værelse, hun har lukket sig inde på i sin ungdommelige fortvivlelse.

Instruktøren Julie Taymor jonglerer suverænt med den ene originale scene efter den anden, bl.a. en graciøs undervandsscene, hvor de elskende svæver rundt tæt omsluttet; en scene hvor Jude i fortvivlelse over Lucys uforstand smadrer jordbær op på en væg, hvorefter de begynder at "græde" som små hjertet; og den måske mest originale: en gruppe amerikanske soldater, der kun iført underbukser bogstaveligt talt slæber en kæmpe stor skriggrøn Frihedsgudinde gennem en Vietnam-slagmark (den ligner til forveksling en kanon), mens de synger "she is so heavy". Kan krigens vanvid og hule "friheds"-retorik udtrykkes mere originalt?

Jim Sturgess er et rent fund som denne Liverpool-dreng Jude; han agerer og synger ubesværet og med fræk Beatles-attitude; og den umiddelbart lidt ferske - men bag facaden lidenskabelige og retskafne - Lucy spilles og synges af Evan Rachel Wood med sødme og en fin sprød stemme. Som bonus optræder Bono og Joe Cocker i al deres excentricitet. Et filmisk overflødhorn for både øje og øre. Jeg glæder mig allerede til at se denne film en gang til!

Filmfakta

USA 2007 - Instr.: Julie Taymor - Manus: Dick Clement, Ian La Frenais - Medv.: Jim Sturgess (Jude), Evan Rachel Wood (Lucy), Joe Anderson (Max), Dana Fuchs (Sadie), Cynthia Loebe (servitrice), Martin Luther (JoJo), T.V. Carpio (Prudence), Heather Janneck (danserinde), Salma Hayek (syngende sygeplejerske), Eddie Izzard (Kite), Spencer Liff (Daniel), Bono, Joe Cocker - 134 min. - Dansk biografpremiere d. 20/6 2008 - Udlejning/pressefotos © SF Film - Tilladt for børn over 11 år

Links

<http://www.cinemazone.dk/review.asp?id=6659&area=1>

<http://www.eyeforfilm.co.uk/review/across-the-universe-film-review-by-tony-sullivan>

<http://www.nytimes.com/2007/09/14/movies/14univ.html>